

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే షష్ఠోఽధ్యాయః ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

అథ దేవగణాః సర్వే రుద్రానీకైః పరాజితాః ।

శూలపట్టిశనిస్త్రింశగదాపరిఘముద్గరైః ॥ 1 ॥

సంభిన్నభిన్నసర్వాంగాః సర్త్వికృభ్యా భయాకులాః ।

స్వయంభువే నమస్కృత్య కార్తస్యేనైతన్యవేదయన్ ॥ 2 ॥

ఉపలభ్య పురైవైతద్భగవానబ్జసంభవః ।

నారాయణశ్చ విశ్వాత్మా న కస్యాధ్వరమీయతుః ॥ 3 ॥

తదాకర్ణ్య విభుః ప్రాహ తేజీయసి కృతాగసి ।

క్షేమాయ తత్ర సా భూయాన్న ప్రాయేణ బుభూషతాం ॥ 4 ॥

అథాపి యూయం కృతకిల్బిషా భవం

యే బర్హిష్టో భాగభాజం పరాదుః ।

ప్రసాదయధ్వం పరిశుద్ధచేతసా

క్షిప్రప్రసాదం ప్రగృహీతాంఘ్రిపద్మం ॥ 5 ॥

ఆశాసానా జీవితమధ్వరస్య

లోకః సపాలః కుపితే న యస్మిన్ ।

తమాశు దేవం ప్రియయా విహీనం

క్షమాపయధ్వం హృది విద్ధం దురుక్షైః ॥ 6 ॥

నాహం న యజ్ఞో న చ యూయమన్యే
 యే దేహభాజో మునయశ్చ తత్త్వం ।
 విదుః ప్రమాణం బలవీర్యయోర్వా
 యస్యాత్మతంత్రస్య క ఉపాయం విధిత్యేత్ ॥ 7 ॥

స ఇత్థమాదిశ్య సురానజస్తైః
 సమన్వితః పితృభిః సప్రజేశైః ।
 యయౌ స్వధిష్ఠ్యాన్నిలయం పురద్విషః
 కైలాసమద్రిప్రవరం ప్రియం ప్రభోః ॥ 8 ॥

జన్మౌషధితపోమంత్రయోగసిద్ధైర్నరేతరైః ।
 జుష్టం కిన్నరగంధర్వైరప్సరోభిర్వృతం సదా ॥ 9 ॥

నానామణిమయైః శృంగైర్నానాధాతువిచిత్రితైః ।
 నానాద్రుమలతాగుల్మైర్నామృగగణావృతైః ॥ 10 ॥

నానామలప్రస్తవణైర్నానాకందరసానుభిః ।
 రమణం విహరంతీనాం రమణైః సిద్ధయోషితాం ॥ 11 ॥

మయూరకేకాభిరుతం మదాంధాలివిమూర్చ్ఛితం ।
 ప్లావితై రక్తకంఠానాం కూజితైశ్చ పతత్త్రిణాం ॥ 12 ॥

ఆహ్వయంతమివోద్ధస్తైర్ద్విజాన్ కామదుఘైర్దుగ్ధయైః ।
 వ్రజంతమివ మాతంగైర్గృణంతమివ నిర్ఘరైః ॥ 13 ॥

మందారైః పారిజాతైశ్చ సరలైశ్చోపశోభితం ।
 తమాలైః శాలతాలైశ్చ కోవిదారాసనార్జునైః ॥ 14 ॥

చూతైః కదంబైర్నీపైశ్చ నాగపున్నాగచంపకైః ।
 పాటలాశోకబకులైః కుండైః కురబకైరపి ॥ 15 ॥

స్వర్ణార్ణవశతపత్రైశ్చ వరరేణుకజాతిభిః |
కుబ్జకైర్మల్లికాభిశ్చ మాధవీభిశ్చ మండితం || 16 ||

పనసోదుంబరాశ్వత్థప్లక్ష్యన్యగ్రోధహింగుభిః |
భూర్జైరోషధిభిః పూగై రాజపూగైశ్చ జంబుభిః || 17 ||

ఖర్జూరామ్రాతకామ్రాద్యైః ప్రియాలమధుకేంగుదైః |
ద్రుమజాతిభిరన్యైశ్చ రాజితం వేణుకీచకైః || 18 ||

కుముదోత్పలకప్లోరశతపత్రవనర్ద్ధిభిః |
నలినీషు కలం కూజత్థగవృందోపశోభితం || 19 ||

మృగైః శాఖామృగైః క్రోడైర్మృగేంద్రైర్మక్షశల్యకైః |
గవయైః శరభైర్వ్యాఘ్రైః రురుభిర్మహిషాదిభిః || 20 ||

కర్ణాంత్రైకపదాశ్వాస్త్వైర్నిర్జుష్టం వృకనాభిభిః |
కదలీషండసంరుద్ధనలినీపులినశ్చయం || 21 ||

పర్యస్తం నందయా సత్యాః స్నానపుణ్యతరోదయా |
విలోక్య భూతేశగిరిం విబుధా విస్మయం యయుః || 22 ||

దదృశుస్తత్ర తే రమ్యామలకాం నామ వై పురీం |
వనం సౌగంధికం చాపి యత్ర తన్నామ పంకజం || 23 ||

నందా చాలకనందా చ సరితౌ బాహ్యతః పురః |
తీర్థపాదపదాంభోజరజసాతీవ పావనే || 24 ||

యయోః సురస్త్రియః క్షత్తరవరుహ్య స్వధిష్ణ్యతః |
క్రీడంతి పుంసః సించంత్యో విగాహ్య రతికర్పితాః || 25 ||

యయోస్తత్సాన్నినవిభ్రష్టనవకుంకుమపింజరం |
విత్పౌషి పిబంత్యంభః పాయయంతో గజా గజీః || 26 ||

తారహేమమహారత్నవిమానశతసంకులాం |
జుష్టాం పుణ్యజనస్త్రీభిర్యథా ఖం సతడిద్దనం || 27 ||

హిత్యా యక్షేశ్వరపురీం వనం సౌగంధికం చ తత్ |
ద్రుమైః కామదుఘైర్హృద్యం చిత్రమాల్యఫలచ్ఛదైః || 28 ||

రక్తకంఠఖగానీకస్వరమండితషట్పదం |
కలహంసకులప్రేష్ఠఖరదండజలాశయం || 29 ||

వనకుంజరసంఘృష్టహరిచందనవాయునా |
అధి పుణ్యజనస్త్రీణాం ముహురున్మథయన్మనః || 30 ||

వైదూర్యకృతసోపానా వాప్య ఉత్పలమాలినీః |
ప్రాప్తాః కింపురుషైర్దృష్ట్వా త ఆరాద్ధదృశుర్వటం || 31 ||

స యోజనశతోత్పేధః పాదోనవిటపాయతః |
పర్యక్యతాచలచ్ఛాయో నిర్మీడస్తాపవర్జితః || 32 ||

తస్మిన్మహాయోగమయే ముముక్షుశరణే సురాః |
దదృశుః శివమాసీనం త్యక్తామర్షమివాంతకం || 33 ||

సనందనాద్యైర్మహాసిద్ధైః శాంతైః సంశాంతవిగ్రహం |
ఉపాస్యమానం సఖ్యా చ భర్తా గుహ్యకరక్షసాం || 34 ||

విద్యాతపోయోగపథమాస్థితం తమధీశ్వరం |
చరంతం విశ్వసుహృదం వాత్సల్యాల్లోకమంగలం || 35 ||

లింగం చ తాపసాభీష్టం భస్మదండజటాజినం |
అంగేన సంధ్యాభ్రురుచా చంద్రలేఖాం చ బిభ్రతం || 36 ||

ఉపవిష్టం దర్భమయ్యాం బృస్యాం బ్రహ్మ సనాతనం |
నారదాయ ప్రవోచంతం పృచ్ఛతే శృణ్వతాం సతాం || 37 ||

కృత్వోరౌ దక్షిణే సవ్యం పాదపద్మం చ జానుని |
బాహుం ప్రకోష్ఠేఽక్షమాలామాసీనం తర్కముద్రయా || 38 ||

తం బ్రహ్మనిర్వాణసమాధిమాశ్రితం
వృషాశ్రితం గిరిశం యోగకక్షాం |
సలోకపాలా మునయో మనూనా -
మాద్యం మనుం ప్రాంజలయః ప్రణేముః || 39 ||

స తూపలభ్యాగతమాత్మయోనిం
సురాసురేశైరభివందితాంఘ్రిః |
ఉత్థాయ చక్రే శిరసాభివందన -
మర్హతమః కస్య యథైవ విష్ణుః || 40 ||

తథాపరే సిద్ధగణా మహర్షిభి -
ర్యే వై సమంతాదను నీలలోహితం |
నమస్కృతః ప్రాహ శశాంకశేఖరం
కృతప్రణామం ప్రహసన్నివాత్మభూః || 41 ||

బ్రహ్మోవాచ
జానే త్వామీశం విశ్వస్య జగతో యోనిబీజయోః |
శక్తేః శివస్య చ పరం యత్తద్బ్రహ్మ నిరంతరం || 42 ||

త్వమేవ భగవన్నేతచ్ఛివశక్త్యోః సరూపయోః |
విశ్వం సృజసి పాస్యత్సి క్రీడన్పూర్ణపటో యథా || 43 ||

త్వమేవ ధర్మార్థదుఘాభిపత్తయే
దక్షేణ సూత్రేణ ససర్జిధాధ్వరం |
త్వయైవ లోకేఽవసితాశ్చ సేతవో
యాన్బ్రాహ్మణాః శ్రద్ధధతే ధృతవ్రతాః || 44 ||

త్వం కర్మణాం మంగల మంగలానాం
 కర్తుః స్మ లోకం తనుషే స్వః పరం వా |
 అమంగలానాం చ తమిస్తముల్బణం
 విపర్యయః కేన తదేవ కస్యచిత్ || 45 ||

న వై సతాం త్వచ్చరణార్పితాత్మనాం
 భూతేషు సర్వేష్వభిషశ్యతాం తవ |
 భూతాని చాత్మన్యపుథగ్ద్విక్షతాం
 ప్రాయేణ రోషోఽభిభవేద్యథా పశుం || 46 ||

పుథగ్ధియః కర్మదృశో దురాశయాః
 పరోదయేనార్పితహృద్రుజోఽనిశం |
 పరాన్ దురుక్షైర్వితుదంత్యరుంతుదా -
 స్తాన్మా వధీద్వైవ వధాన్ భవద్విధః || 47 ||

యస్మిన్ యదా పుష్కరనాభమాయయా
 దురంతయా స్పృష్టథియః పుథగ్దృశః |
 కుర్వంతి తత్ర హ్యనుకంపయా కృపాం
 న సాధవో దైవబలాత్కృతే క్రమం || 48 ||

భవాంస్తు పుంసః పరమస్య మాయయా
 దురంతయాస్పృష్టమతిః సమస్తదృక్ |
 తయా హతాత్మస్వనుకర్మచేతః -
 స్వనుగ్రహం కర్తుమిహార్హసి ప్రభో || 49 ||

కుర్వధ్వరస్యోద్ధరణం హతస్య భో -
 స్త్వయాసమాప్తస్య మనో ప్రజాపతేః |
 న యత్ర భాగం తవ భాగినో దదుః
 కుయజ్వి నో యేన మఖో నినీయతే || 50 ||

జీవతాద్యజమానోఽయం ప్రపద్యేతాక్షిణీ భగః |
భృగోః శ్రుశ్రూణి రోహంతు పూష్ణో దంతాశ్చ పూర్వవత్ || 51 ||

దేవానాం భగ్నగాత్రాణామృత్విజాం చాయుధాశ్మభిః |
భవతానుగృహీతానామాశు మన్యోఽస్త్వనాతురం || 52 ||

ఏష తే రుద్ర భాగోఽస్తు యదుచ్ఛిష్టోఽధ్వరస్య వై |
యజ్ఞస్తే రుద్రభాగేన కల్పతామద్య యజ్ఞహన్ || 53 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
చతుర్థస్కంధే రుద్రసాంత్వనం నామ షష్ఠోఽధ్యాయః ||